

УДК 801.561.3:811.111'23'367
DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.2-1/27>

Морозова І. Б.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ АНГЛОМОВНОЇ ЕЛІТАРНОЇ ОСОБИСТОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ ГЕРЦОГИНИ КЕМБРИДЖСЬКОЇ КЕЙТ МІДДЛТОН)

Представлену розвідку присвячено аналізу мовленнєвої поведінки елітної особистості. Як приклад такого типу особистості авторка бере герцогиню Кембриджську Кейт Міддлтон (Велика Британія) і робить ретельний аналіз її мовленнєвого іміджу протягом періоду з 2003 по 2020 р. Мета статті полягає у виокремленні структурних та комунікативних еволюційних особливостей мовлення Кейт Міддлтон, а також у визначенні її типових особливостей мовленнєвої поведінки, що разом становлять мовний портрет сучасної британської королівської особи. У статті проводиться розмежування термінів «мовна» та «мовленнєва особистість», виокремлюється поняття іміджу в лінгвістиці та аналізуються головні особливості мовленнєвої поведінки герцогині Кембриджської. Проведене дослідження уможливило зробити такі висновки. Аналіз 3 тис мовленнєвих зразків мовлення Кейт Міддлтон показує очевидну схильність її до ускладнених та складних мовних конструкцій та очевидне падіння частоти простих речень за аналізований період часу. Таким чином, герцогиня Кембриджська наближує своє мовлення до соціального шару «еліти» взагалі та до мовлення королеви Єлизавети II зокрема, показуючи себе яскравим прикладом соціальної еволюції, що відображається в мовленнєвій поведінці мовця. На початку своєї королівської кар'єри Кейт Міддлтон певною мірою копіювала мовленнєві характеристики свого чоловіка принца Вільяма, але тепер вона перестала наслідувати його у своїй мовленнєвій поведінці та – свідомо чи підсвідомо – вибрала королеву своєю моделлю для наслідування. Мовленнєвий імідж Кейт Міддлтон усе це має низку її особистих рис, які вона зберегла зі свого іміджу 2003 р. Загалом її сучасний мовленнєвий імідж – це результат напруженої праці, з одного боку, з іншого – це приклад високоелітарної мовної особистості, яку британці знаходять лише серед королівської родини.

Ключові слова: елітарна особистість, мовленнєвий імідж, мовленнєва особистість, ускладнене речення, складне речення, просте речення.

You speak, and I shall see you.
Dionysus of Thrace

Постановка проблеми. Проведене дослідження присвячено розгляду еволюції мовлення англомовної особистості протягом п'ятнадцяти років. Представлена робота є фрагментом багаторічного проекту, орієнтованого на вивчення природних особливостей індивідуального мовлення носіїв англійської мови. Дана розвідка концентрується переважно на аналізі синтаксичної еволюції мовлення реальної людини, герцогині Кембриджської Кейт Міддлтон як представниці сучасної британської королівської фамілії. Зосередження на мовленнєвому портреті представника корони зумовлено, перш за все, тим фактом, що королівська родина Британії – це не тільки символ однієї країни, а відзеркалення загальнонародських уявлень про традиції і поняття монархії взагалі. Життя членів королівської

родини оприлюднено в ЗМІ. Вони живуть по хвиликах, а їхня поведінка відповідає правилам, зафіксованим у протоколі. Цей факт ускладнює філологічний аналіз мовлення тієї чи іншої особистості, адже не можна бути впевненими, що ця мовленнєва поведінка притаманна саме їй, а не є частиною встановленого іміджу. Зауважимо, що фонетичні та лексичні ознаки мовлення очевидні і з легкістю розпізнаються оточенням, тоді як синтаксичні зміни впливають на співрозмовника підсвідомо і потребують спеціального розгляду [7, с. 73; 10; 15; 17; 24]. Вибір саме синтаксичного аспекту дослідження уможливорює проникнення в глибинні процеси людської свідомості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вибір теми зумовлений, з одного боку, великою цікавістю особистості Кейт Міддлтон як представниці сучасної британської королівської фамілії та її популярністю в усьому світі, а також тим фактом, що зараз іміджологія як поєднання

психологічних, соціальних та нейролінгвістичних досліджень стає однією з пріоритетних галузей серед гуманітарних наук. Створення певного іміджу неможливо без відбудування певного мовленнєвого портрету особистості. Звернення до мовленнєвого портрету особистості сходять до робіт В. фон Гумбольдта (1795), Г. Штейнталя (1855), А. Л. Гардінера (1932) і продовжується в працях В. В. Виноградова (1980), Ю. Н. Караулова (1987), І. П. Сусова (1989) та інших дослідників, які розробляють поняття «мовленнєва» та «мовна» особистість. Огляд сучасної літератури свідчить про зростаючий інтерес до питання відображення свідомості мовця в індивідуальних особливостях його/її мовлення (роботи О. Б. Сиротиніної (2001), Т. О. Космеди (2011, 2012), О. П. Романченко (2019) та багатьох інших лінгвістів). Попри численні дослідження зазначених проблем сьогодні спостерігається певна лакуна у вивченні мовлення такої видатної особи, як герцогиня Кейт Міддлтон. Саме становлення її іміджу як королівської особи являє собою яскравий зразок еволюційних змін людини в умовах певного соціального середовища.

Актуальність проведеного дослідження вбачаємо в лінгвогносеологічній важливості вивчення соціальних ознак національного мовлення, зокрема лінгвальних характеристик елітарної мовної особистості. Така зацікавленість винятковим положенням певної соціальної групи зумовлена тим фактом, що саме еліта грає пріоритетні ролі у сьогодишньому суспільстві. Як слушно вказує Кріспін Турлоу, мовленнєвий вплив на народ залежить не від того, як багато людей користуються даною мовою, а перш за все від того, хто саме є ці люди [23].

Об'єктом даного дослідження є елітарна мовленнєва особистість, а предметом – лінгвальні особливості мовлення герцогині Кембриджської Кейт Міддлтон як представника певної соціальної верстви.

Постановка завдання. Метою даної роботи є висвітлення еволюції структурно-комунікативних особливостей мовлення Кейт Міддлтон, а також виявлення пріоритетних ознак її мовленнєвої поведінки, що створюють лінгвальний портрет герцогині в сучасних умовах. Поставлена мета мотивує такі *завдання* проведеної розвідки: розмежити близькі за своїм значенням поняття «мовна» та «мовленнєва» особистість; конкретизувати поняття іміджу в лінгвістиці; охарактеризувати еволюцію синтаксису мовлення Кейт Міддлтон протягом п'ятнадцяти років; визначити головні лінгвальні ознаки членкині королівської фамілії.

Емпіричною базою дослідження є 3 тис мовленнєвих зразків, дібраних методом суцільної вибірки з офіційних та неофіційних промов герцогині Кембриджської Кейт Міддлтон, а також з її зареєстрованих особистих бесід.

Усебічне дослідження поставленої проблеми передбачає звернення до конкретних *методів* сучасного лінгвістичного аналізу. Базовою платформою проведеної роботи є антропоцентризм, тобто вивчення мовних явищ крізь призму людської особистості. Як основні методи в роботі використовуються аналіз, синтез і узагальнення, а також спеціальні лінгвістичні прийоми дослідження, такі як дескриптивний, контрактивний, квалітативно-кількісний методи і систематизація досліджуваного матеріалу.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що проблема мовної особистості в лінгвістиці, психолінгвістиці та лінгводидактиці не нова. Ще на початку XIX ст. В. Гумбольдт започаткував дослідження питань зв'язку мови з мисленням людини, її внутрішнім світом та культурними цінностями. Ю. Караулов розробив рівневу модель мовної особистості з опертям на художній текст і навіть розробив три її структурних рівні [4, с. 53].

У «Короткому тлумачному словнику лінгвістичних термінів» за редакцією С. Я. Єрмоленко мовна особистість трактується як поєднання в особі мовця його мовної компетенції, прагнення до творчого самовираження, вільного, автоматичного здійснення різнобічної мовної діяльності [27]. Мовна особистість свідомо ставиться до своєї мовної практики, несе на собі відбиток суспільно-соціального, територіального середовища, традицій виховання в національній культурі [21]. На думку української дослідниці О. Селіванової, мовна особистість – «іманентна ознака особистості як носія мови й комуніканта, що характеризує її мовну й комунікативну компетенцію та реалізацію їх у породженні, сприйнятті, розумінні й інтерпретації вербальних повідомлень, текстів, а також в інтерактивній взаємодії дискурсу» [28, с. 370].

Поняття мовної особистості нерозривно пов'язане з поняттям мовної свідомості. Л. І. Мацько вказує, що мовна особистість – це «узагальнений образ носія мовної свідомості, національної мовної картини світу, мовних знань, умінь і навичок, мовних здатностей і здібностей, мовної культури і смаку, мовних традицій і мовної моди» [5]. Отже, мовна особистість є суб'єктом, який володіє сукупністю здібностей

і властивостей, які дають змогу здійснювати споконвічно людську діяльність – спілкуватися, створювати усні і письмові твори, які відповідають меті та умовам комунікації, вбирати інформацію з текстів, сприймати мову.

Своєю чергою, поняття «мовна особистість» тісно пов'язане з поняттям «мовленнєва особистість», що знайшло відображення в працях І. Бодуена де Куртене, В. Виноградова, В. Гумбольдта, І. Зимньої, В. Карасика, Ю. Караулова, Т. Ушакової, Р. Якобсона. Узагальнюючи їхні наукові здобутки, Ю. Прохоров стверджує, що «якщо мовна особистість – це парадигма мовленнєвих особистостей, то, навпаки, мовленнєва особистість – це мовна особистість у парадигмі реального спілкування, у діяльності. У цьому разі мовленнєва особистість – набір елементів мовної особистості, реалізація яких пов'язана з усіма екстралінгвістичними й лінгвістичними характеристиками певної ситуації спілкування, її комунікативними цілями й завданнями, її темою, нормою й узусом, її етнокультурними, соціальними й психологічними параметрами» [18, с. 58].

О. Пожарицька пропонує шукати відповідь на питання про поняття «мовна» і «мовленнєва» особистість у дихотомії мови і мовлення [15; 16]. За Ф. де Соссюром мовлення вводиться мову в контекст уживання, тому що мовлення – це реальна актуалізація мови в процесі міжособистісної комунікації. [19, с. 57]. Таким чином, якщо, слідом за Ф. де Соссюром, мову вважати абстрактним, потенційним, системним і явищем, а мовлення – конкретним, реальним, асистемним, особистим феноменом, то стає очевидним, що мовна особистість – це носій певного лінгвального коду, а мовленнєва – втілення мовної здатності індивіда, яка проявляється під час реального або віртуального спілкування [17].

Відтворення мовленнєвої особистості певної людини фактично є продуктом синтезу мовознавчого і психологічного знання про цю людину і служить для побудови її узагальненого образу як носія мови і певної культури. Це поняття нерозривно пов'язано з поняттям іміджу.

Р. Водак дає визначення іміджу, який розуміється як узагальнений портрет особистості, що створюється в очах громадськості на підставі заяв і практичних дій особистості. Імідж виникає тільки тоді, коли носій іміджу стає «публічним», тобто коли є об'єкти його безпосереднього або опосередкованого сприйняття [26, с. 47]. За визначенням Інституту Коучінгу, імідж – це думка раціонального чи емоційного характеру про людину,

що виникла в психіці – у сфері свідомості і/або у сфері підсвідомості певної (або невизначеної) групи людей на основі образу, сформованого цілеспрямовано або мимоволі в їх психіці, у результаті прямого сприйняття ними тих чи інших характеристик даного об'єкта, або непрямого з метою виникнення атракції (тяжіння людей до даного об'єкта) [3].

Проблематика іміджу в останні роки активно розробляється у психології (О. О. Петрова, Є. Б. Перелигіна, О. А. Володарська, Д. Г. Давидов та ін.). Традиційно імідж інтерпретується як «символічний образ суб'єкта, що створюється у процесі об'єктно-суб'єктної взаємодії» [13, с. 23]. Таким чином, імідж є результатом соціального пізнання, проте на відміну від перцептивного образу імідж є чимось створюваним. Індуктор іміджу свідомо або підсвідомо прагне скеровувати те враження, яке він справляє на реципієнта. Отже, імідж не виникає сам по собі, а створюється з певною метою. Цілеспрямованість вважається видовою особливістю іміджу як психічного образу [13; 14 та ін.]. І. Стернін вводить у науковий обіг поняття *комунікативного іміджу*, який розуміє як довгострокову комунікативну роль людини [20].

У своєму дослідженні ми інтерпретуємо мовленнєву особистість як невід'ємну частину комунікативного іміджу публічної людини. Зрозуміло, що комунікативний імідж людини складається з її вербальної і невербальної поведінки, що демонструє людина у процесі спілкування. Як відомо, невербальна комунікація – це поведінка людини, яка сигналізує про емоційний стан і характер взаємодії особистостей, які спілкуються. Невербальні засоби комунікації виражаються в одязі, зачісці, міміці, позі, предметах, що оточують людину. Розпізнавання і поняття такої поведінки сприяє досягненню найвищого ступеня взаєморозуміння. Подібна інформація дає змогу зрозуміти настрій, переживання, очікування, почуття, наміри, а також морально-особистісні якості людей, що спілкуються [2].

Подібно структурі соціальної диференціації суспільства структура соціальної диференціації мови так чи інакше відбита у всіх мовах світу. Звідси, стратифікаційна варіативність мовленнєвих форм у будь-якій мові пов'язана із соціально-класовою структурою суспільства, з його розподілом на класи і соціальні верстви. Однак, окрім соціальних характеристик особистості, існують також і психологічні характеристики, які доповнюють її портрет. У своєму дослідженні ми виходили з такої *концепції*: якщо мовлення

людини психологічно і соціально детерміноване, існує деяка кількість типологічно різних знакових моделей речень, характерних для тієї чи іншої соціальної чи психологічної групи. У цій роботі ми спираємося на лінгвальну класифікацію особистостей за їхніми соціальними типами, що запропонована у наших попередніх дослідженнях [7, с. 209].

Дана класифікація проведена за аналогією із соціальною моделлю суспільства, розробленою Ллойдом Уорнером [25]. Згідно з типовими мовленнєвими моделями, носіїв мови поділяємо на такі соціокультурні групи: 1) *еліта* – люди, які мають вищу освіту і займають провідні положення в різних сферах діяльності (аристократія, священники, представники вищих верств суспільства тощо); 2) *середній клас* – робочі, фермери, представники сфери побутового обслуговування та ін.; 3) *люмпен* – декласовані, що опустилися люди, які мають низький рівень освіти або не мають його взагалі [там же, с. 209–210]. Р. Водак зауважує, що належність британця до певного соціального класу визначається цілою низкою чинників: походженням, освітою, професією, рівнем доходу, хобі та оточенням [26, с. 121]. Але найбільш яскравим показником ставлення британця до певного соціального прошарку, безсумнівно, є його мова. На думку О. Батлер, «генеральна лінія поділу на класи в Англії проходить не через дорогі особняки й маєтки – зараз ними навіть футболісти володіють, – а через мову» [1, с. 76]. На першій же хвилині розмови людина видає головну інформацію про себе: з якого він/вона графства, яку освіту він/вона здобули, до якого суспільства належить. На самій вершині знаходиться «відточена» королівська англійська мова, якою розмовляє вищий світ. По телевізору «королівську» англійську можна почути в репортажі із засідання Палати Лордів або в різдвяному посланні Єлизавети II. Аристократія залишається вірною традиціям і є найважливішим елементом класової структури британського суспільства.

Розглянемо в зазначеному аспекті еволюцію комунікативного іміджу Кейт Міддлтон, герцогині Кембриджської. Ця леді сьогодні вважається однією з головних світових ікон стилю, адже кожен її вихід прорахований до дрібниць. Проте так було не завжди. Після знайомства Кейт Міддлтон зі своїм майбутнім чоловіком дівчина помітно змінилася. Відбулася ця подія в 2001 р. під час навчання в університеті Сент-Ендрюс. А в 2011 р. пара побралася. Такі кардинальні зміни в житті Міддлтон позначилися й на її характері, й на її

звичках. Тепер навіть друзі не впізнають в герцогині колишню подругу. На початку шляху герцогиня могла дозволити собі відкрити плечі, зараз вона виходить виключно в закритих нарядах. Вона стала одягати більше брючних костюмів і спідниць-олівців. Зараз Кейт Міддлтон завжди з'являється на публіці в бездоганному вбранні, з ідеальною зачіскою і мінімальним макіяжем, завжди стримана, привітна, красива. Кейт стала улюбленицею королеви Єлизавети II, адже кращої дружини для принца Вільяма не можна було б знайти. «Вона сильно змінилася. Найсмійніше, що її голос повністю змінився. Вона звучить дуже шикарно, і вона, безумовно, не так добре говорила, коли ми були в школі», – розповів її шкільний приятель газеті «Дейлі Телеграф» (*Daily Telegraph*, 2019, June, 14).

Отже, коли Кейт Міддлтон стала публічною людиною, її комунікативний імідж суттєво змінився. Спробуємо дослідити, як відбувалися зміни в мовленні герцогині протягом становлення її як члена королівської родини.

Після оголошення своїх заручин Кейт і Вільям дали інтерв'ю каналу «Бі Бі Сі». Під час інтерв'ю громадськість уперше почула, як Кейт говорила офіційно, вона торкнулася обручки і розповідала про пропозицію Вільяма та її стосунків з іншими королівськими особами. На першому інтерв'ю разом із принцом було помітно, що майбутня герцогиня нервувала, робила паузи, повтори, доволі часто починала речення зі слів «*You know...*».

Наприклад: «*You know, we were out there with our friends...*»; «*it's very important to me and, you know*»; «*I hope we'll you know be able to have a happy family ourselves*»; «*because it's been, you know, they've been great over the years helping me, you know*»; «*difficult, difficult times and you know, we see a lot of each other and they're very very dear to me...*».

Однак вона говорила чесно і давала відповіді, які допомогли громадськості відчути її індивідуальність. Для Кейт це перше інтерв'ю, і можна бачити, що для неї важливо справити правильне і позитивне враження на британське суспільство, і їй це вдається. Вона справжня, і саме це подобається людям у ній. У цьому інтерв'ю небагато доказів формальної підготовки. Герцогиня справляє гарне враження, і з роками вона стає все більш упевненою у своїй королівській ролі, а її виступи стають більш ширшими та інформативнішими.

Ставши членкинею королівської родини, жінка повинна дотримуватися етикету та правил, які століттями панували в палаці. Із цим зіткнулися як Кейт Міддлтон, так і Меган Маркл, вийшовши

заміж за британських принців. Герцогині повинні дотримуватися певних правил лексики. Їм далеко не всі слова можна вживати, навіть якщо вони, на перший погляд, звичайні. Соціальний антрополог і автор книги *Watching the English: The Rules of Hidden English Behaviour* Кейт Фокс вивчила лінгвістичні особливості королівської сім'ї. Письменниця зазначила, що монархи не використовують кілька слів, які для інших носіїв мови здаються абсолютно нормальними. Серед них зазначимо такі лексеми, як *pardon, posh, perfume, toilette, lounge*, використовуючи замість них *sorry, smart, scent, lavatory, sitting room* відповідно [22].

Попри те, що герцогиня здобула добру освіту і формально й до одруження належала до мовної еліти, синтаксична організація висловлювань Кейт Міддлтон також зазнала суттєвих змін, які не диктувалися королівським Протоколом. За твердженнями жителів Великобританії, мовлення Кейт Міддлтон сприймається навіть більш аристократично, ніж мовлення Вільяма [23]. Переконатися у цьому можна, проаналізувавши їхнє інтерв'ю, яке було взято як матеріал для даного дослідження. Інтерв'ю свідчить про те, наскільки вдосконалося мовлення Кейт Міддлтон за останній час, адже соціальний статус мовця безпосередньо впливає на манеру мовлення.

Проведений у роботі аналіз офіційних та неофіційних промов герцогині, а також її зареєстрованих неофіційних бесід дає підстави зробити такі спостереження.

Якщо здебільшого мовлення молодого покоління королівської родини зберігає деякі риси мови вищих класів і аристократії, молоді принці у своїх промовах допускають більш знижені конструкції, що спрощує розуміння і «наближає» представників королівської сім'ї до звичайних молодих людей Великобританії. Своєю чергою, герцогиня прагне наблизити свій комунікативний імідж до мовлення справжньої королівської особи. За словами її величності королеви Єлизавети II, Кейт проявляє себе більш королівською особою, ніж деякі особи королівської крові (*Daily Mail, 2020, September, 20*). Якщо до одруження з принцом Вільямом в її мовленні спостерігалися більшою мірою прості, нееліптичні речення, то після одруження 2010 р. їх питома вага поступово зменшується.

У 2003 р. кількість простих речень у мові Кейт Міддлтон сягала 50,2% від загальної кількості аналізованих реплік; у 2010 р. після одруження їх частотність зменшується (42%). У 2016 р. кількість простих речень не перевищує 38,4%,

у 2019 р. стає 35,1% від загальної кількості вивчених реплік.

Наприклад:

1. *I met him and sort of scuttled off. It was something like fate (зареєстрована бесіда с І. Уолі, 2003).*

2. *It's not a sign of weakness to ask for help. A child's mental health is just as important as their physical health (Instagram Кенсингтонського палацу, 2018).*

Наведені вище прості речення, взяті в різні часові періоди, відрізняються не тільки комунікативно, а й структурно. Мовлення герцогині стає більш упевненим, афірмативним.

Щодо вживання непередикатних конструкцій бачимо таку картину. Якщо до одруження Кейт частіше вживала емотивні вигуки (близько 6% від загального корпусу мовленнєвих зразків), то нині зазначені конструкції використовуються нею вкрай рідко (засвідчено поодинокі слововживання).

Наприклад, *Well, oh! He was very welcoming* (фрагмент з інтерв'ю про знайомство з принцом Філіпом, 2004 р.).

Сьогодні мовлення герцогині Кембриджської відрізняється підвищеним уживанням ускладнених синтаксичних конструкцій, що, з одного боку, спрощує сприймання тексту її промов на телебаченні та живою аудиторією, а з іншого – демонструє зростання її інтелектуального рівня в аспекті репрезентації в її репліках одночасно двох чи більше відносно релевантних процесів [6; 8–10; 11, с. 215].

Розглядаючи граматичну природу складних та ускладнених речень, можна зазначити, що їх кількість у мовленні Кейт Міддлтон зростає. У 2003 р. Кейт використовує у своєму мовленні 23% складних речень і 28% ускладнених. На 2010 р. ці показники збільшуються: у її виступах кількість складних речень становить 24%, а ускладнених – 34%. У 2016 р., за нашими спостереженнями, герцогиня у своєму мовленнєвому потоку вживає 26% складних речень та 36% ускладнених, і нині їхня частотність 28% складних речень та 37% ускладнених відповідно.

Наприклад:

1. *My mother made it sound appealing to me (фрагмент інтерв'ю для «Bi Bi Ci», 2004 р.)* – ускладнене речення типу комплексного додатку з інфінітивом.

2. *All peace-loving forces coming together is a great advantage of our today's conference* (приватний пост з Instagram Кенсингтонського палацу, 2019 р.) – ускладнене речення типу комплексного підмету, що виражений напівгерундіальним комплексом.

Щодо природи поліпредикатних, тобто синтаксично-складних, конструкцій, у промовах Кейт Міддлтон спостерігається тяжіння до вживання складнопідрядних речень причинно-наслідкового типу (а), а також складносурядних речень дескриптивного типу (б).

Наприклад:

(а) *I believe that all people should come together to protect the children because everyone needs love and care (Express.co.uk).*

(б) *These vulnerable children, many who have come through traumatic circumstances, are nurtured in this caring environment and are able to form these quality relationships that they so desperately need to thrive (візит до SOS Children's Villages, Пакистан).*

Зазначимо також: якщо на початковому етапі свого становлення Кейт Міддлтон намагалася у всьому наслідувати принца Вільяма, практично віддзеркалюючи його поведінку, зараз синтаксична організація її мовлення наближується до промов Її величності королеви, а сама герцогиня Кембриджська набула мовленнєвих особливостей власного

характеру, які визначають її комунікативний імідж як особи, що володіє рідною мовою як мистецтвом культурного індивідуального впливу.

Висновки в пропозиції. Інститут еліти є невід'ємним елементом будь-якого цивілізованого суспільства. Мовлення герцогині сьогодні можна вважати еталоном мовної культури британської нації, а саму герцогиню віднести до справжньої еліти суспільства. Із погляду структури влади різні особи, що входять до політичної еліти, відрізняються неоднаковим ступенем впливу на процес прийняття найважливіших політичних рішень країни. Проте комунікативний імідж герцогині Кембриджської як елітарної мовленнєвої особистості втілює у собі уявлення більшості британців про королівський статус. І в цьому сенсі про Кейт Міддлтон можна говорити як про майбутню королеву, образ якої омріяний прихильниками традицій «старої милої Англії». Отже, Кейт Міддлтон – зразок поступової трансформації мовленнєвої особистості від репрезентантки середньої верстви до найвищого рівня еліти у британському суспільстві.

Список літератури:

1. Батлер О. В. Моя маленькая Британия. Санкт-Петербург : БХВ-Петербург, 2011. 336 с.
2. Жданенко С. Б. Соціальна комунікація в умовах інформаційного суспільства. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2016. № 1(28). С. 36–48.
3. Інститут Коучинга. URL: <https://coachinstitute.ru/mediateka/pro-kouching/>.
4. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность. Москва : Наука, 1987. 264 с.
5. Мацько Л. І. Українська мова в освітньому просторі : навчальний посібник. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 607 с.
6. Морозова И. Б., Чайковская И. Ф. Организующая роль истинно-оценочных высказываний в процессе речевого взаимодействия коммуникантов (на материале англоязычного художественного диалога). *Функциональная лингвистика. Язык. Человек. Власть* : материалы VIII Международной конференции по функциональной лингвистике, 1–6 октября 2001 г. Ялта, 2001. С. 178–180.
7. Морозова И. Б. Парадигматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорії в сучасній англійській мові : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2009. 384 с.
8. Морозова И. Б. Грамматическая сущность термина «осложненное предложение» в современном английском языке. *Вісник Харківського державного університету. Романо-германська філологія*. 2011. С. 166–173.
9. Морозова И. Б. Речевое поведение персонажной личности сквозь призму ее социальной принадлежности (на материале современного английского романа). *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2012. Вип. 26. С. 224–229.
10. Морозова И. Б. Когнітивно-інтелектуальний рівень мовця крізь призму гештальт-аналізу. *Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному поліетнічному суспільстві* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 27–28 вересня 2018 р. Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2018. С. 80–83.
11. Морозова И. Б. Покладемо квіти на могилу Елджернона: гештальт-маркери синтаксичного профайлінгу особистості. *Актуальні питання іноземної філології*. 2018. № 8. С. 214–221.
12. Морозова И. Б. Элементарная структура предикации как основа определения грамматического статуса предложения. *Modern researches in philological sciences* : collective monograph. Riga : Baltija Publishing, 2020. P. 200–217.
13. Перельгина Е. Б. Психология имиджа. Москва : Аспект Пресс, 2002. 223 с.
14. Перельгина Е. Б., Давыдов Д. Г. Социально-психологические особенности имиджа в молодежной среде. Минск : АБТ, 2005. 192 с.

15. Пожарицька О. О. Авторський концепт позитивності у мовленнєвому портреті головного героя: комунікативно-парадигматичний аналіз (на матеріалі англійських романів жанру «вестерн») : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 «Германські мови» ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2014. 244 с.
16. Пожарицька О. О. Мовленнєвий портрет головного героя як вираження авторського начала у творі. *Лингвистика и межкультурная коммуникация – инновационные подходы и пути развития* : коллективная монография : в 2-х кн. К 1. Одесса : Куприенко С. В., 2013. С. 71–83.
17. Пожарицкая Е. А., Волчок Н. В. Элитарная личность сквозь призму дихотомии языка и речи. *Мова. Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. 2020. № 33. С. 29–34.
18. Прохоров Ю. Е. Национальные социокультурные стереотипы речевого общения и их роль в обучении русскому языку иностранцев. Москва : КомКнига, 2006. 328 с.
19. Соссюр Ф. де. *Труды по языкознанию* / ред. А. А. Холодовича. Москва : Прогресс, 1977. 695 с.
20. Стернин И. А. Введение в речевое воздействие. Воронеж : ВГУ, 2001. 227 с.
21. Струганец Л. Поняття «мовна особистість» в україністиці. *Культура слова*. 2012. № 77. С. 127–133.
22. Fox K. *Watching the English: The Rules of Hidden English Behaviour*. Ldn: Hodder & Stoughton, 2014. 592 p.
23. Thurlow C., Adam J. Introducing elite discourse: the rhetorics of status, privilege, and power. *Social Semiotics*. 2017. № 27:3. P. 243–254. DOI: 10.1080/10350330.2017.1301789.
24. Pozharytska O., Volchok N. Language and Speech Personalities through the Prism of Modern Scientific Research. *Dynamics of the development of world science. Abstracts of the 7th International scientific and practical conference*. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2020. P. 781–784.
25. Warner W. L. *Social Class in America, The Evaluation of Status, a Manual of Procedure for the Measurement of Social Status*. N. Y. : Harper Collins, 1969. 276 p.
26. Wodak R. *Political Roles and Images*. UK., Ldn : William Clowes Ltd, 2017. 214 p.
27. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ : Либідь, 2001. 224 с.
28. Селіванова О. О. *Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія*. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.

Morozova I. B. ENGLISH-SPEAKING ELITE PERSONALITY: FORMATION OF LINGUAL BEHAVIOUR (BASED ON DUCHESS OF CAMBRIDGE KATE MIDDLETON'S SPEECHES)

The present investigation is dedicated to the analysis of an elite personality's speech behaviour. As an example of such type of personality, the author takes Duchess of Cambridge, Kate Middleton (UK) and makes a thorough analysis of her speech image within a period of time from 2003 to 2020. The objective of the article consisted in singling out the structural and communicative evolutionary peculiarities of Kate Middleton's speech as well as defining her typical features of speech behaviour, making up a lingual portrait of a modern British royalty. The article draws a line between the terms "language" and "speech personalities", focuses on the notion of image in linguistics and reveals the telling features of the Duchess of Cambridge's speech behaviour. The carried out investigation allowed drawing the following conclusions. The analysis of 3000 speech samples of Kate Middleton's speech show an evident tendency to complicated and complex speech constructions and an evident fall in the frequency of simple sentences. This way the Duchess of Cambridge makes her speech closer to the elite social layer in general and to HRH Queen Elizabeth II's speech in particular, showing herself as a shining example of social evolution reflected in speech behaviour. While at the beginning of her royal career, Kate Middleton boasted speech characteristics closer to her husband Prince William, now she has stopped mimicking him in her speech behaviour and – consciously or subconsciously – she has chosen the Queen as her model to follow. Moreover, Kate Middleton's speech image still has a number of her personal traits, which she has preserved from her 2003-image. Altogether, her modern speech image is a result of hard work, on the one hand, and, on the other hand, it is an example of a highly elite speech personality, attributed by the Brits to the royal family only.

Key words: elite personality, speech image, speech personality, complicated sentence, complex sentence, simple sentence.